

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และของเฉพาะบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม และงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวม และงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควร ในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

การรับรู้รายได้

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 และข้อ 33 เกี่ยวกับนโยบายการบัญชีและรายละเอียดของรายได้ โดยรายได้จากการให้บริการของกลุ่มบริษัทมีรายการจำนวนมาก และมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ทำให้กลุ่มบริษัท อาจมีความเสี่ยงจากการรับรู้รายได้ไม่ถูกต้อง

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจในลักษณะของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้จากการให้บริการของกลุ่มบริษัท รวมถึงข้าพเจ้าได้ทดสอบการออกแบบและความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของวงจรรดังกล่าว เพื่อกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ต้องทำการตรวจสอบเนื้อหาสาระ โดยตรวจสอบกับใบแจ้งหนี้และเอกสารยืนยันการให้บริการจากผู้รับบริการ และทดสอบการตัดยอดการรับรู้รายได้จากการให้บริการ การทดสอบการควบคุมภายในและการตรวจสอบเนื้อหาสาระดังกล่าวให้หลักฐานการตรวจสอบว่าการรับรู้รายได้จากการให้บริการ ได้ถูกบันทึกอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามรอบระยะเวลาบัญชี

สินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงาน

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 ข้อ 7 และข้อ 11 เกี่ยวกับนโยบายการบัญชีและรายละเอียดของสินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงาน เนื่องจากยอดคงเหลือของสินทรัพย์ดังกล่าวมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยสินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็น รถเครน รถฟอร์คลิฟท์ รถขุด/รถตัก ซึ่งมีราคาสูง อีกทั้ง อุตสาหกรรมการก่อสร้างภายในประเทศอยู่ในภาวะชะลอตัว เป็นเหตุให้รายได้จากการขายและการให้บริการลดลงอย่างเป็นนัยสำคัญ ดังนั้น จึงมีความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัท อาจแสดงมูลค่าตามบัญชีของสินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานสูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจในลักษณะของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงาน เข้าร่วมสังเกตการณ์การตรวจนับและสุ่มทดสอบสภาพของสินค้ำคงเหลือและเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงาน สอบถามผู้บริหารเพื่อให้ได้มาซึ่งความเข้าใจในนโยบายของกลุ่มบริษัทในการประมาณมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้ำคงเหลือ และมูลค่าที่จะได้รับคืนของเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงสุ่มทดสอบมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืนกับเอกสารราคาขายและราคาตลาดตลอดจนค่าใช้จ่ายในการขายที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ข้าพเจ้าคาดว่าข้าพเจ้าจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความ

เชื่อมั่น ในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อเอาการณ้ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปลักษณะความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความ

เห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูล โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัท เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้า ได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สือสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มึนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นายประวิทย์ วิวรรณานนท์)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4917

บริษัท พีวี ออดิท จำกัด กรุงเทพฯ

22 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท ภูเก็ต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์	3				
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	2,138,087.48	21,400,162.09	361,595.76	5,361,170.87
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	4, 6	334,521,463.49	266,139,611.25	258,812,449.81	117,994,601.98
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	-	-	636,283,181.15	643,651,778.56
สินค้าคงเหลือ	7	140,301,474.43	124,016,742.15	141,591,046.03	125,306,313.75
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ		45,653,667.15	55,751,704.81	7,144,512.62	1,805,337.12
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		532,614,692.55 ⁽¹⁾	467,308,220.30	1,044,192,785.37	894,119,202.28
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน	8	100,000.00	-	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	4, 9	-	-	274,992,130.00	274,992,130.00
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	10	52,900,385.66	49,518,957.62	47,806,677.63	47,806,677.63
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4, 11	2,091,346,488.85	2,321,679,624.36	517,658,218.16	583,894,712.62
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	10,271,314.80	6,387,244.80	10,271,314.80	6,387,244.80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	13	120,923,067.67	90,847,647.97	17,877,894.93	17,207,707.92
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,275,541,256.98	2,468,433,474.75	868,606,235.52	930,288,472,97
รวมสินทรัพย์		2,808,155,949.53	2,935,741,695.05	1,912,799,020.89	1,824,407,675.25

บริษัท ภูเก็ต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3				
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	14	99,143,432.49	74,390,408.78	84,186,941.74	64,478,681.77
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	4, 15	441,730,240.76	345,269,305.33	309,111,084.74	261,558,081.43
หนี้สินผิดนัดชำระ	16	69,482,815.42	-	69,482,815.42	-
หนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17	264,969,799.03	312,287,227.10	5,681,064.29	58,806,053.46
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง	4	54,000,000.00	14,000,000.00	90,050,000.00	47,950,000.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น	18	179,691,780.78	178,853,143.30	179,691,780.78	178,853,143.30
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		133,983.81	357,275.27	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		36,582,337.39	42,992,834.06	17,997,765.31	15,720,072.01
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,145,734,389.68	968,150,193.84	756,201,452.28	627,366,031.97
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	19	3,812,000.00	50,160,000.00	3,812,000.00	50,160,000.00
หนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	20	495,624,734.27	574,303,265.09	1,245,237.80	422,488.83
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	21	60,773,591.65	78,356,582.79	31,589,821.81	35,245,078.22
ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน	22	17,001,993.48	16,487,084.85	7,994,554.96	8,255,735.03
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	4	14,041,479.58	13,811,069.87	2,238,611.37	2,240,673.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		591,253,798.98	733,118,002.60	46,880,225.94	96,323,975.08
รวมหนี้สิน		1,736,988,188.66	1,701,268,196.44	803,081,678.22	723,690,007.05

บริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน	23				
หุ้นสามัญ 1,044,637,027 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		1,044,637,027.00	1,044,637,027.00	1,044,637,027.00	1,044,637,027.00
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 757,057,874 หุ้น					
ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		757,057,874.00	757,057,874.00	757,057,874.00	757,057,874.00
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	25	269,475,237.50	269,475,237.50	269,475,237.50	269,475,237.50
ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้การ					
ควบคุมเดียวกัน	2	39,195,609.23	39,195,609.23	-	-
กำไร(ขาดทุน)สะสม					
จัดสรรแล้ว – สรรองตามกฎหมาย	26	32,849,309.98	32,849,309.98	32,849,309.98	32,849,309.98
ยังไม่ได้จัดสรร		(27,410,269.84)	135,895,467.90	50,334,921.19	41,335,246.72
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,071,167,760.87	1,234,473,498.61	1,109,717,342.67	1,100,717,668.20
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,808,155,949.53	2,935,741,695.05	1,912,799,020.89	1,824,407,675.25

บริษัท ซูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561	2560	2561	2560	
3, 4					
รายได้จากการขายและการให้บริการ	33	905,685,345.25	1,157,346,030.48	468,565,697.01	553,523,270.89
ต้นทุนขายและการให้บริการ	30	(916,851,642.92)	(926,960,818.87)	(433,277,036.48)	(533,625,884.54)
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น		(11,166,297.67)	230,385,211.61	35,288,660.53	19,897,386.35
รายได้อื่น	29	65,413,054.62	25,326,079.11	126,366,737.60	56,202,580.16
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	27	-	-	-	92,994,374.00
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	30	(29,908,633.00)	(27,926,832.12)	(15,052,582.09)	(13,891,412.76)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	30	(135,345,078.11)	(126,834,609.35)	(110,252,771.14)	(100,333,855.71)
ต้นทุนทางการเงิน	31	(69,708,670.94)	(72,350,275.52)	(31,005,626.84)	(29,833,474.42)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้		(180,715,625.10)	28,599,573.73	5,344,418.06	25,035,597.62
รายได้ภาษีเงินได้	32	17,409,887.36	1,821,897.13	3,655,256.41	1,467,574.64
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี		(163,305,737.74)	30,421,470.86	8,999,674.47	26,503,172.26
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น :					
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนภายหลัง					
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย					
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	22	-	3,316,291.36	-	721,654.43
ภาษีเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	32	-	(663,258.28)	-	(144,330.89)
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี – สุทธิจากภาษีเงินได้		-	2,653,033.08	-	577,323.54
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(163,305,737.74)	33,074,503.94	8,999,674.47	27,080,495.80
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไร(ขาดทุน)ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	3	(0.22)	0.04	0.01	0.04
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	3	757,057,874	731,804,758	757,057,874	731,804,758

บริษัท ซูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

		บาท					
		งบการเงินรวม					
	หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจ ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	กำไร(ขาดทุน)สะสม		รวม
		ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		696,424,685.00	209,553,500.00	39,195,609.23	31,524,151.37	104,146,122.57	1,080,844,068.17
การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น							
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	23	60,633,189.00	59,921,737.50	-	-	-	120,554,926.50
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	30,421,470.86	30,421,470.86
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-	2,653,033.08	2,653,033.08
จัดสรรสำรองตามกฎหมาย	26	-	-	-	1,325,158.61	(1,325,158.61)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		757,057,874.00	269,475,237.50	39,195,609.23	32,849,309.98	135,895,467.90	1,234,473,498.61
การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น							
ขาดทุนสำหรับปี		-	-	-	-	(163,305,737.74)	(163,305,737.74)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		757,057,874.00	269,475,237.50	39,195,609.23	32,849,309.98	(27,410,269.84)	1,071,167,760.87

บริษัท ฐโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	บาท					รวม
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	กำไร(ขาดทุน)สะสม			
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร		
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	696,424,685.00	209,553,500.00	31,524,151.37	15,579,909.53	953,082,245.90	
การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น						
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	23	60,633,189.00	59,921,737.50	-	-	120,554,926.50
กำไรสำหรับปี		-	-	-	26,503,172.26	26,503,172.26
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	577,323.54	577,323.54
จัดสรรสำรองตามกฎหมาย	26	-	-	1,325,158.61	(1,325,158.61)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		757,057,874.00	269,475,237.50	32,849,309.98	41,335,246.72	1,100,717,686.20
การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น						
กำไรสำหรับปี		-	-	-	8,999,674.47	8,999,674.47
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		757,057,874.00	269,475,237.50	32,849,309.98	50,334,921.19	1,109,717,342.67

บริษัท ชูไก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีที่สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(180,715,625.10)	28,599,573.73	5,344,418.06	25,035,597.62
ปรับกระทบกำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดสุทธิได้มา จาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดจำหน่าย	321,885,417.85	316,078,466.30	36,682,793.03	44,455,073.07
หนี้สงสัยจะสูญ(กลับรายการ)	(5,697,178.32)	1,441,657.42	26,840,569.14	22,626,640.17
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้า	5,677,906.90	4,048,328.58	5,677,906.90	4,048,328.58
ขาดทุนจากการด้อยค่าและตัดจำหน่ายสินทรัพย์	245,164.01	3,905,310.30	245,164.01	-
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(35,743,175.05)	(271,587.94)	(32,098,671.91)	(271,587.94)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและการปรับมูลค่าที่ยังไม่เกิดขึ้น	(2,752,006.18)	(7,590,028.12)	(2,752,006.18)	(7,590,028.12)
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	-	(92,994,374.00)
ดอกเบี้ยรับ	(1,773,992.76)	(1,024,743.58)	(48,831,404.69)	(22,310,296.16)
ต้นทุนทางการเงิน	69,708,670.94	72,350,275.52	31,005,626.84	29,833,474.42
ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน	2,570,075.59	4,213,887.31	929,862.85	918,919.22
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และ หนี้สินดำเนินงาน	173,405,257.88	421,751,139.52	23,044,258.05	3,751,746.86
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(64,750,497.74)	(165,164,367.67)	(133,604,965.04)	93,880,447.71
สินค้าคงเหลือ	46,350,867.04	(36,360,480.03)	65,472,518.89	93,184,457.39
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,098,897.46	(23,440,812.10)	(5,338,315.70)	163,427.83
เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน	(100,000.00)	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(4,590,782.22)	(20,194,269.13)	2,449,169.56	(675,846.82)
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(22,155,193.47)	98,144,033.60	(38,042,319.78)	115,642,553.71
หนี้สินหมุนเวียน	(6,410,496.67)	16,442,507.04	2,277,693.30	4,705,931.56
จ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน	(2,055,166.96)	(2,798,192.91)	(1,191,042.92)	(1,157,037.55)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(1,294,374.61)	(1,198,891.65)	(2,061.63)	(67,671.10)
เงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน	128,498,510.71	287,180,666.67	(84,935,065.27)	309,428,009.59

บริษัท ชูไก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีที่สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รับดอกเบี้ย	(6,160,183.42)	1,024,743.66	39,624,412.72	22,113,836.08
เงินรับจากการขอคืนภาษีเงินได้	114,222.34	30,926,374.29	-	-
จ่ายภาษีเงินได้	(25,995,255.06)	(35,374,028.46)	(3,119,356.57)	(5,958,652.75)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	96,457,294.57	283,757,756.16	(48,430,009.12)	325,583,192.92
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	-	92,994,374.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น	-	-	(17,477,862.55)	(394,600,000.00)
ซื้ออุปกรณ์	(79,068,061.92)	(86,941,903.22)	(1,727,607.22) ⁽¹⁾	(7,316,045.93)
จำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	67,704,958.91	887,850.47	61,869,158.88	887,850.47
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(3,884,070.00)	-	(3,884,070.00)	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(15,247,173.01)	(86,054,052.75)	38,779,619.11	(308,033,821.46)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	24,753,023.71 (7,100,433.75)	(7,100,433.75)	19,708,259.97	(7,055,197.94)
รับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	59,000,000.00	32,000,000.00	61,500,000.00	32,000,000.00
จ่ายชำระหนี้ระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(19,000,000.00)	(18,000,000.00)	(19,400,000.00)	(46,050,000.00)
จ่ายชำระหนี้ระยะสั้นอื่น	-	(20,000,000.00)	-	(20,000,000.00)
รับเงินจากสัญญาขายและเช่ากลับคืน	99,980,000.00	-	-	-
จ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(176,125,446.29)	(162,825,951.70)	(4,201,727.60)	(6,991,867.48)
จ่ายชำระหนี้ระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(32,226,511.37)	(57,888,000.00)	(30,476,511.37)	(54,888,000.00)
รับเงินจากการเพิ่มทุน	-	120,554,926.50	-	120,554,926.50
คืนทุนทางการเงิน	(56,853,262.22)	(68,375,224.24)	(22,479,206.10)	(30,531,883.14)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(100,472,196.17)	(181,634,683.19)	4,650,814.90	(12,962,022.06)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(19,262,074.61)	16,069,020.22	(4,999,575.11)	4,587,349.40
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	21,400,162.09	5,331,141.87	5,361,170.87	773,821.47
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	2,138,087.48	21,400,162.09	361,595.76	5,361,170.87

บริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) “บริษัท” ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2540 และได้แปรสภาพบริษัทเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2548 เพื่อประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการจำหน่าย บริการซ่อมและให้เช่ารถเกรน รถฟอร์คลิฟท์ รถเทรลเลอร์ รถชุด/รถดัก และรถขนส่ง

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใน “ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ” ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2557 บริษัทฯ ได้ย้ายหลักทรัพย์จดทะเบียนของบริษัทเข้าซื้อขายใน “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561 บริษัทฯ จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงานจากเดิมเลขที่ 42/62 หมู่ที่ 14 ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเลขที่ 44/88 หมู่ที่ 1 ตำบลศิระชะจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงการตีความและแนว ปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของประเทศไทย

การแสดงรายการในงบการเงินได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินของบริษัทได้จัดทำเป็นภาษาไทย และมีหน่วยเงินตราเป็นบาท ซึ่งการจัดทำงบการเงินดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานในประเทศ ดังนั้นเพื่อความสะดวกของผู้อ่านงบการเงินที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาไทย บริษัทได้จัดทำงบการเงินฉบับภาษาอังกฤษขึ้น โดยแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทย

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดคน โขบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับ สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการจากประสบการณ์ในอดีต และปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สถานการณ์แวดล้อมนั้นซึ่งไม่อาจอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่นและนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนสินทรัพย์และหนี้สินนั้นๆ ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการไว้

การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการปรับประมาณการ

กระทบเฉพาะงวดนั้นๆ และจะบันทึกในงวดที่ปรับและในงวดอนาคตหากการปรับประมาณการกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวม ประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ดังต่อไปนี้

บริษัทย่อย	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุน	
			2561	2560
บริษัท เดอะเกรน แพลมมิง จำกัด	ไทย	จำหน่ายและให้บริการเช่ารถเกรน	100%	100%
บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด	ไทย	จำหน่ายและให้บริการเช่ารถเกรน	100%	100%
บริษัท เดอะเกรน เซฟวีลิปท์ จำกัด	ไทย	จำหน่ายและให้บริการเช่ารถเกรน	100%	100%
บริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด	ไทย	จำหน่ายและให้บริการเช่ารถเกรน	100%	100%

รายการบัญชีระหว่างบริษัทกับบริษัทย่อยที่เป็นสาระสำคัญได้ถูกตัดออกในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมจัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการบัญชีหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่เหมือนกันหรือที่คล้ายคลึงกัน

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัท บริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุนและสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้ งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวมนับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน เป็นผลต่างระหว่างราคาสุทธิตามบัญชีของเงินลงทุนที่ได้รับมากับต้นทุนการซื้อเงินลงทุนที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างภายในกิจการภายใต้การควบคุมเดียวกัน ซึ่งการลงทุนดังกล่าวเป็นการรวมกิจการที่มีผู้ถือหุ้นเดิมและผู้บริหารชุดเดียวกัน โดยส่วนเกินดังกล่าวได้แสดงในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น

การเปลี่ยนแปลงจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี 2561 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ แต่ยังไม่เริ่มมีผลบังคับใช้

ในระหว่างปี 2561 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศให้ใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี / การตีความมาตรฐานการบัญชี / การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

มาตรฐานการบัญชี / การตีความมาตรฐานการบัญชี / การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กลุ่มบริษัทต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกฉบับ ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนด 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ให้ลูกค้า และกำหนดให้กลุ่มบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท อยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่องบการเงินในปีที่เริ่มใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

ในระหว่างปี 2561 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศให้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 ได้แก่

มาตรฐานการบัญชี / มาตรฐานการรายงานทางการเงิน / การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของเครื่องมือทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและโมเดลธุรกิจของกลุ่มบริษัท (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการค้ำของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกัน

ความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิก

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่องบการเงินในปีที่เริ่มใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าว

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เกณฑ์การวัดค่าในการจัดท่างบการเงิน

นอกจากที่เปิดเผยไว้ในหัวข้ออื่นๆ ในสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุประกอบงบการเงินอื่นๆ เกณฑ์ในการจัดท่างบการเงินใช้ราคาทุนเดิม

รายได้

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีขายอื่นๆ และแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

การขายสินค้าและให้บริการ

รายได้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว และจะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้นหรือมีความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการขายสินค้า ไม่อาจวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และต้นทุนที่เกิดขึ้น ได้อย่างน่าเชื่อถือหรือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะต้องรับคืนสินค้า

รายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อมีการให้บริการ

รายได้ค่าเช่า

รายได้ค่าเช่ารับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญา

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ดอกเบี้ยรับและรายได้อื่น

ดอกเบี้ยถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่าย

สัญญาเช่าดำเนินงาน

รายจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ประโยชน์ที่ได้รับตามสัญญาเช่าจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนในรอบบัญชีที่มีรายการดังกล่าว

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

ดอกเบี้ยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่างวดตามสัญญาเช่าการเงินบันทึกในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ค่าใช้จ่ายอื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

กลุ่มบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้

ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในกำไรหรือขาดทุนในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกลุ่มบริษัท

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

หนี้สินผลประโยชน์พนักงานส่วนที่เป็นเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการทำงาน ของพนักงาน โดยการประมาณจำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทตลอดระยะเวลาทำงานถึงปีที่เกษียณอายุงานในอนาคตตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยผลประโยชน์ดังกล่าวได้ถูกคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน อัตราคิดลดใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเป็นอัตราอ้างอิงเริ่มต้น การประมาณการหนี้สินดังกล่าวคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ของโครงการหรือการลดขนาดโครงการ การเปลี่ยนแปลงในผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการในอดีต หรือ ผลกำไรหรือขาดทุนจากการลดขนาดโครงการต้องรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการจ่ายชำระผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกิดขึ้น

เมื่อข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยมีการเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกำไร (ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่าย เมื่อกลุ่มบริษัทยกเลิกการจ้างพนักงานหรือกลุ่มของพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ

การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่

สามารถหารราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กลุ่มบริษัทประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้อง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ปัจจุบัน และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อน ๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับรายการ โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กลุ่มบริษัทต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นและมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัท เชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่ต้องจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึง การตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐานและอาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆ อาจทำให้กลุ่มบริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจโดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลบได้เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนักกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารและเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่า

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประเมิน โดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

ในการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามการใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

สินค้างเหลือ

สินค้างเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

สินค้างเหลือประเภทอะไหล่และอุปกรณ์แสดงในราคาทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักส่วนสินค้างเหลืออื่นแสดงในราคาทุนตามวิธีราคาเจาะจง

ต้นทุนสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อต้นทุนในการดัดแปลงหรือต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน ในกรณีของสินค้าสำเร็จรูป ต้นทุนสินค้านรวมการปันส่วนของค่าเสียหายการผลิตอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงระดับกำลังการผลิตปกติ

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลงสำหรับสินค้าที่เสื่อมคุณภาพ เสียหาย ล้าสมัยและค้างนาน

เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ บันทึกบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้แก่ ที่ดิน และอาคารที่ถือครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขายตามปกติธุรกิจหรือใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการหรือใช้ในการบริหารงาน

ที่ดิน แสดงในราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคาร แสดงในราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

การรวมรายจ่ายที่เกิดขึ้นในภายหลังเข้าเป็นมูลค่าบัญชีของสินทรัพย์จะกระทำต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างนั้นที่กลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายนั้น และต้นทุนสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทั้งหมดจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น เมื่อขึ้นส่วนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถูกเปลี่ยนแปลงขึ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดออกจากบัญชีด้วยมูลค่าตามบัญชี

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคابันทึกในกำไรหรือขาดทุนซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของอาคารเท่ากับ 30 ปี

กลุ่มบริษัท ไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดินแสดงในราคาทุน อาคารและอุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ก่อนข้างเนที่กลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคابันทึกลงในกำไรหรือขาดทุนซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	5 และ 30
อาคาร	5 และ 30
เครื่องจักรและอุปกรณ์ให้เช่า	5, 7, 10 และ 15
เครื่องจักรและอุปกรณ์	5 และ 7
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	5
ยานพาหนะ	5

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน ส่วนปรับปรุงที่ดินบางส่วน และงานระหว่างก่อสร้างและสินทรัพย์ระหว่างทาง

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

รายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่าย คือ ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชี โดยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการและขาย ดังนั้น หากยังไม่มีการขายจะนำสินทรัพย์ออกไปให้บริการ โดยบันทึกไว้ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้บัญชี “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์” และคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณข้างต้นในกำไรหรือขาดทุนภายใต้บัญชี “ต้นทุนขายและการให้บริการ” จนกระทั่งเมื่อมีการขาย

จะหยุดคิดค่าเสื่อมราคาและจัดประเภทบัญชีไปเป็นสินค้างเหลือ พร้อมทั้งรับรู้ต้นทุนขายด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี (ราคา
ทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม) ณ วันที่ขายในกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีที่เกิดรายการขายนั้น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อย
ค่า (ถ้ามี) ค่าตัดจำหน่ายบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ซึ่งคำนวณ โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของ
สินทรัพย์

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างติดตั้ง

ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดักจ่าย

ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินซึ่งเกิดขึ้นก่อนหรือ ณ วันที่ทำสัญญาวางเงินกู้ยืมและก่อนการเปิด
ถอนเงินกู้ยืมจะถูกบันทึกเป็นค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดักจ่าย โดยค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดักจ่ายตามสัดส่วนของ
เงินกู้ยืมที่ได้เบิกถอนแล้วจะแสดงหักจากเงินกู้ยืมที่เกี่ยวข้องและถูกตัดจำหน่ายโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตามอายุของ
เงินกู้ยืม

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็น
สัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบัน
สุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายจะบันทึกเป็นส่วนระหว่างหนี้สิน
และค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาวะผูกพันตาม
สัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุ
ของสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่า หรือ
อายุของสัญญาเช่า แล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

ภายใต้สัญญาเช่าการเงินได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินเมื่อครบ
กำหนดตามมูลค่าหรืออัตราที่ตกลงร่วมกัน ดังนั้นหากกลุ่มบริษัทมีนโยบายเลือกซื้อสินทรัพย์ดังกล่าวจะบันทึกจำนวนเงิน
ที่ต้องจ่ายซื้อรวมไว้ในหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

การด้อยค่าของสินทรัพย์

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มบริษัทได้รับการทบทวน ณ ทุกวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินว่า มีข้อบ่งชี้เรื่อง
การด้อยค่าหรือไม่ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน

ขาดทุนจากการด้อยค่า รับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด
เงินสด สูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์หมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย หรือมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ แล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนค่านิ่งภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น ให้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นมีความเกี่ยวข้องด้วย

การกลับรายการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเพื่อให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินก็ต่อเมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางกฎหมายหรือภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว โดยจำนวนภาระหนี้สินดังกล่าวสามารถประมาณจำนวนเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ ถ้าผลกระทบดังกล่าวเป็นนัยสำคัญ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนค่านิ่งภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ซึ่งการใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญมีดังนี้

ข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้อง

กลุ่มบริษัท มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของข้อพิพาทและคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าประมาณการหนี้สินที่บันทึกไว้เพียงพอกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

เงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ วันที่เกิดรายการ แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราตามสัญญา

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าที่ยังไม่ครบกำหนด จำนวนโดยปรับสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงค้าง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานจากอัตราตามสัญญาเป็นราคาตลาดของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีอายุคงเหลือเช่นเดียวกัน โดยแสดงรวมในลูกหนี้อื่นหรือเจ้าหนี้อื่นจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าในงบแสดงฐานะการเงิน

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีนั้น

เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลจ่ายและเงินปันผลจ่ายระหว่างกาลบันทึกในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผล

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณ โดยการหารกำไร(ขาดทุน)สำหรับปีด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายและชำระแล้วในระหว่างปี

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
กำไรสำหรับปี (บาท)	30,421,470.86	26,503,172.26
หุ้นสามัญตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		
หุ้นสามัญที่ออก ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	696,424,685	696,424,685
ผลกระทบจากหุ้นที่ออกและจำหน่าย	35,380,073	35,380,073
หุ้นสามัญตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	731,804,758	731,804,758
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	0.04	0.04

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลดคำนวณ โดยการหารกำไร(ขาดทุน)ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยผลรวมของจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายแล้วในระหว่างปีบวกด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่บริษัทอาจต้องออกเพื่อแปลงสภาพหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญโดยมิได้รับสิ่งตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น และสมมติว่าผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิจะใช้สิทธิแปลงเป็นหุ้นสามัญเมื่อราคาตามสิทธิต่ำกว่าราคาตลาดถัวเฉลี่ยของหุ้นสามัญ อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่ได้คำนวณกำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เนื่องจากราคาตลาดถัวเฉลี่ยในระหว่างปีของหุ้นสามัญต่ำกว่าราคาตามสิทธิ

4. รายการบัญชีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัท หรือถูกกลุ่มบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการบัญชีสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย				
รายได้จากการขายและการให้บริการ	-	-	183,865,855.20	262,127,282.91
ดอกเบี้ยรับ	-	-	47,776,113.62	21,861,017.70
รายได้อื่น	-	-	29,425,248.25	17,138,400.00
เงินปันผลรับ	-	-	-	92,994,374.00
ซื้อสินค้า	-	-	80,862,336.44	33,059,114.22
ต้นทุนขายและการให้บริการ	-	-	4,390,645.27	3,846,908.75
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	-	-	1,416,152.27	558,257.15
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	-	-	667,317.19	513,396.30
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	444,151.70	652,329.83
บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการให้บริการ	182,076.50	6,962,859.13	81,189.00	328,491.00
รายได้อื่น	345,468.07	18,309.13	-	-
ต้นทุนขายและการให้บริการ	607,750.00	3,254,600.47	28,000.00	80,000.00
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	-	35,000.00	-	-
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (กรรมการ / ผู้ถือหุ้น)				
ค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	14,400,000.00	3,765,000.00	4,800,000.00	1,200,000.00
ดอกเบี้ยจ่าย	1,960,109.59	1,011,915.21	1,960,109.59	1,011,915.21

ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ผู้บริหารสำคัญ

ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ผู้บริหารสำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	46,776,780.69	44,966,263.70	46,501,818.10	44,815,839.72
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	1,538,483.69	1,542,851.16	1,538,483.69	1,542,851.16
รวม	48,315,264.38	46,509,114.86	48,040,301.79	46,358,690.88

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย				
บริษัท เดอะเกรน แพลมบิ่ง จำกัด				
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	2,256,812.18	2,061,915.78
เงินมัดจำรับ	-	-	95,700.00	95,700.00
บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด				
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	5,616,371.99	6,261,199.28

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย				
บริษัท เดอะเกรน เฮฟวีลิฟท์ จำกัด				
ดอกเบ็ญค้ำจ่าย	-	-	150,001.73	117,846.54
บริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด				
ดอกเบ็ญค้ำรับ	-	-	4,559,550.93	2,750,601.33
เงินลงทุนในบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุ 9)	-	-	274,992,130.00	274,992,130.00
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท 20 อ็อกชั่น จำกัด				
ลูกหนี้อื่น	-	20,330.00	-	-
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (กรรมการ / ผู้ถือหุ้น)				
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	1,152,305.00	1,200,000.00	-	-
ดอกเบ็ญค้ำจ่าย	1,867,726.03	80,547.94	1,867,726.03	80,547.94
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน				

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัท เดอะเกรน แพลมมบิ่ง จำกัด	-	-	3,794,117.79	3,072,531.87
บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด	-	-	31,501,099.83	25,095,182.29
บริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด	-	-	149,356,389.00	23,518,955.00
บริษัท เกรน แดง จำกัด	22,970.44	2,708,987.99	-	2,568.00
บริษัท 20 อ็อกชั่น จำกัด	-	61,882.38	-	61,882.38
รวม	22,970.44	2,770,870.37	184,651,606.62	51,751,119.54

เจ้าหน้าที่การค้าที่เกี่ยวข้องกัน

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัท เดอะคอน แพลมมิ่ง จำกัด	-	-	146,166.13	12,989,397.01
บริษัท เดอะคอน ระยอง จำกัด	-	-	900,414.61	16,600,516.49
บริษัท เดอะคอน เฮฟวีลิฟท์ จำกัด	-	-	6,192,707.73	2,503,800.00
บริษัท เดอะคอน เซอร์วิส จำกัด	-	-	-	5,309,352.99
บริษัท คอน แดง จำกัด	-	557,827.07	-	-
รวม	-	557,827.07	7,239,288.47	37,403,066.49

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

	บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
บริษัท เดอะคอน แพลมมิ่ง จำกัด	101,820,637.81	99,000,000.00
บริษัท เดอะคอน ระยอง จำกัด	252,057,224.74	253,100,000.00
บริษัท เดอะคอน เซอร์วิส จำกัด	339,300,000.00	323,600,000.00
รวม	693,177,862.55	675,700,000.00
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(56,894,681.40)	(32,048,221.44)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	636,283,181.15	643,651,778.56

บริษัทมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัท เดอะคอน แพลมมิ่ง จำกัด บริษัท เดอะคอน ระยอง จำกัด และบริษัท เดอะคอน เซอร์วิส จำกัด โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินอายุไม่เกิน 1 ปี อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินกู้เบิกเกินบัญชี (Minimum Overdraft Rate: MOR) และไม่มีหลักประกัน

การเพิ่มขึ้นและลดลงของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
ยอดยกมา	675,700,000.00	281,100,000.00
เพิ่มขึ้น	273,777,862.55	535,100,000.00
ลดลง	(256,300,000.00)	(140,500,000.00)
ยอดคงเหลือ	693,177,862.55	675,700,000.00
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
หนี้สงสัยจะสูญ	24,846,459.96	19,635,343.41

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัท เดอะเกรน เฮฟวี่ลิฟท์ จำกัด	-	-	36,050,000.00	33,950,000.00
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	54,000,000.00	14,000,000.00	54,000,000.00	14,000,000.00
รวม	54,000,000.00	14,000,000.00	90,050,000.00	47,950,000.00

บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจาก บริษัท เดอะเกรน เฮฟวี่ลิฟท์ จำกัด โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินอายุไม่เกิน 1 ปี อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์และไม่มีหลักประกัน

บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจาก บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินชนิดจ่ายคืนเมื่อทวงถาม อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา (Minimum Loan Rate: MLR) และไม่มีหลักประกัน

การเพิ่มขึ้นและลดลงของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดยกมา	14,000,000.00	-	47,950,000.00	62,000,000.00
เพิ่มขึ้น	59,000,000.00	32,000,000.00	61,500,000.00	32,000,000.00
ลดลง	(19,000,000.00)	(18,000,000.00)	(19,400,000.00)	(46,050,000.00)
ยอดคงเหลือ	54,000,000.00	14,000,000.00	90,050,000.00	47,950,000.00

การค้าประกันหนี้สินระหว่างกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท มีการค้าประกันหนี้สินระหว่างกัน ดังนี้

บริษัท

บริษัท ได้ค้าประกันวงเงินสินเชื่อระยะสั้นของบริษัทย่อย จำนวนเงิน 150.92 ล้านบาท (ดูหมายเหตุ 14)

บริษัท ได้ค้าประกันหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินของบริษัทย่อย มูลค่าตามบัญชีคงเหลือ จำนวนเงิน 748.15 ล้านบาท (ดูหมายเหตุ 20)

บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัท เดอะ ฟาร์มแลนด์ 2 จำกัด ได้จัดจ้างที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้า เพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมระยะสั้นของบริษัท (ดูหมายเหตุ 18)

บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (กรรมการ / ผู้ถือหุ้น)

บุคคลที่เกี่ยวข้องกันได้ค้าประกันหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินของกลุ่มบริษัท มูลค่าตามบัญชีคงเหลือ จำนวนเงิน 46.12 ล้านบาท (ดูหมายเหตุ 20)

ลักษณะความสัมพันธ์

ชื่อ	ประเทศ/สัญชาติ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัท เดอะเกรน แพลมมิง จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย
บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย
บริษัท เดอะเกรน เซฟวีลิตี้ จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย
บริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย
บริษัท เกรน แดง จำกัด	ไทย	ผู้บริหารและ/หรือผู้ถือหุ้น เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
บริษัท 20 อ็อกชั่น จำกัด	ไทย	ผู้บริหารและ/หรือผู้ถือหุ้น เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
บริษัท เดอะฟาร์มวัลเลย์ จำกัด	ไทย	ผู้บริหารและ/หรือผู้ถือหุ้น เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
บริษัท เดอะ ฟาร์มแลนด์ 2 จำกัด	ไทย	ผู้ถือหุ้นคนเดียว
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	ไทย	ผู้บริหารและ/หรือผู้ถือหุ้น

หลักเกณฑ์ในการคิดรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างกัน

	นโยบายการกำหนดราคา
มูลค่าการซื้อขาย - ขาย เครื่องจักรและอุปกรณ์ และสินค้า	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
รายได้และต้นทุนการให้บริการ	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้จ่ายในการบริการและบริหาร	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ราคาที่ตกลงกันตามสัญญา
ดอกเบี้ยรับ - จ่าย	อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์
การค้าประกันหนี้สินระหว่างกัน	ไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้าประกัน

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสด	629,275.70	460,878.20	132,831.85	138,000.00
เงินฝากธนาคาร	1,508,811.78	20,939,283.89	228,763.91	5,223,170.87
รวม	2,138,087.48	21,400,162.09	361,595.76	5,361,170.87

6. การค้าและลูกหนี้อื่น

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า	237,135,044.34	246,801,748.25	245,845,286.11	112,581,501.42
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(51,868,629.46)	(59,163,578.33)	(7,452,023.48)	(6,183,507.45)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	185,266,414.88	187,638,169.92	238,393,262.63	106,397,993.97
ลูกหนี้อื่น				
รายได้ค้างรับ	149,500,128.82	77,615,175.86	12,432,735.10	11,225,346.30
เงินทรองจ่าย	554,106.45	657,325.12	293,371.70	242,226.70
อื่น ๆ	10,483,098.11	1,194,100.57	8,424,154.53	582,062.01
รวม	160,537,333.38	79,466,601.55	21,150,261.33	12,049,635.01
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,282,284.77)	(965,160.22)	(731,074.15)	(453,027.00)
ลูกหนี้อื่น - สุทธิ	159,255,048.61	78,501,441.33	20,419,187.18	11,596,608.01
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	344,521,463.49	266,139,611.25	258,812,449.81	117,994,601.98
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
หนี้สงสัยจะสูญ(กลับรายการ)	(5,697,178.32)	1,441,657.42	1,994,109.18	2,991,296.76

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทมียอดลูกหนี้การค้าคงเหลือ โดยแยกตามจำนวนเดือนที่ค้างชำระ ได้ดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	40,093,649.61	20,740,934.84	1,940,897.53	2,545,158.47
เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	60,083,981.75	149,574,402.13	6,751,276.92	48,548,215.96
มากกว่า 3 ถึง 6 เดือน	27,532,013.42	16,058,391.97	3,177,217.83	2,863,000.00
มากกว่า 6 ถึง 12 เดือน	45,521,658.94	8,637,901.15	39,757,263.77	3,504,932.57
มากกว่า 12 เดือน	63,880,770.18	49,019,247.79	9,567,023.44	3,369,074.88
รวม	<u>237,112,073.90</u>	<u>244,030,877.88</u>	<u>61,193,679.49</u>	<u>60,830,381.88</u>
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	-	2,675.00	6,475,536.52	7,153,566.30
เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	22,970.44	85,850.38	78,043,617.46	17,289,729.61
มากกว่า 3 ถึง 6 เดือน	-	2,303,481.12	90,572,228.56	12,096,596.87
มากกว่า 6 ถึง 12 เดือน	-	378,863.87	9,129,540.00	12,871,564.61
มากกว่า 12 เดือน	-	-	430,684.08	2,339,662.15
รวม	<u>22,970.44</u>	<u>2,770,870.37</u>	<u>184,651,606.62</u>	<u>51,751,119.54</u>

7. สินค้ำคงเหลือ

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รถเครน	57,635,165.28	79,870,179.37	58,824,736.88	81,058,180.97
รถฟอร์คลิฟท์	21,079,881.27	21,079,881.27	21,079,881.27	21,079,881.27
รถขุด/รถตัก	57,532,330.87	9,665,757.67	57,532,330.87	9,665,757.67
อะไหล่และอุปกรณ์	16,632,764.18	16,084,265.13	16,732,764.18	16,185,835.13
งานระหว่างทำและสินค้ำระหว่างทาง	1,981,631.39	6,199,050.37	1,981,631.39	6,199,050.37
รวม	154,861,772.99	132,899,133.81	156,151,344.59	134,188,705.41
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้ำลดลง	(14,560,298.56)	(8,882,391.66)	(14,560,298.56)	(8,882,391.66)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	140,301,474.43	124,016,742.15	141,591,046.03	125,306,313.75
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้ำ	5,677,906.90	4,048,328.58	5,677,906.90	4,048,328.58

8. เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน

เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยได้ใช้เป็นหลักประกันในการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันการใช้ไฟฟ้า

9. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทย่อย	บาท									
	สัดส่วนเงินลงทุน		ทุนชำระแล้ว		ราคาทุน		ค่าเพื่อการด้อยค่า		สุทธิ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท เดอะเกรน แพลมมิ่ง จำกัด	100%	100%	25,000,000.00	25,000,000.00	24,999,300.00	24,999,300.00	(24,999,300.00)	(24,999,300.00)	-	-
บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด	100%	100%	150,000,000.00	150,000,000.00	149,999,200.00	149,999,200.00	-	-	149,999,200.00	149,999,200.00
บริษัท เดอะเกรน เฮฟวีลิฟท์ จำกัด	100%	100%	25,000,000.00	25,000,000.00	24,999,930.00	24,999,930.00	-	-	24,999,930.00	24,999,930.00
บริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด	100%	100%	100,000,000.00	100,000,000.00	99,993,000.00	99,993,000.00	-	-	99,993,000.00	99,993,000.00
รวม					299,991,430.00	299,991,430.00	(24,999,300.00)	(24,999,300.00)	274,992,130.00	274,992,130.00

บริษัทได้พิจารณาบันทึกค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยโดยพิจารณาจากมูลค่าตามบัญชีสุทธิในงบการเงินของบริษัทย่อยดังกล่าว

10. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

	บาท			
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ที่ดินและ		รวม	ที่ดินเปล่า
ที่ดินเปล่า	อาคารพาณิชย์			
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	46,106,677.63	3,563,066.00	49,669,743.63	46,106,677.63
โอนเข้า - ที่ดิน อาคารและ				
อุปกรณ์ (ดูหมายเหตุ 11)	1,700,000.00	-	1,700,000.00	1,700,000.00
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	47,806,677.63	3,563,066.00	51,369,743.63	47,806,677.63
โอนเข้า - ที่ดิน อาคารและ				
อุปกรณ์ (ดูหมายเหตุ 11)	-	4,503,152.50	4,503,152.50	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	47,806,677.63	8,066,218.50	55,872,896.13	47,806,677.63
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	1,826,622.78	1,826,622.78	-
ค่าเสื่อมราคา	-	24,163.23	24,163.23	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	1,850,786.01	1,850,786.01	-
ค่าเสื่อมราคา	-	24,163.23	24,163.23	-
โอนเข้า - ที่ดิน อาคารและ				
อุปกรณ์ (ดูหมายเหตุ 11)	-	1,097,561.23	1,097,561.23	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	2,972,510.47	2,972,510.47	-
มูลค่าสุทธิทางบัญชี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	47,806,677.63	1,712,279.99	49,518,957.62	47,806,677.63
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	47,806,677.63	5,093,708.03	52,900,385.66	47,806,677.63

	ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
แสดงไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร	0.02	0.02

บริษัทและบริษัทย่อยได้จัดจ้างที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้า ตลอดจนผลประโยชน์จากการทำประกันภัยสิ่งปลูกสร้าง เพื่อใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุ 14)

บริษัทได้ว่าจ้าง บริษัท โนเบิล พร็อพเพอร์ตี้ แวลูเอชัน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระให้ทำการประเมินราคาที่ดินเปล่า ซึ่งมีราคาประเมิน รวมจำนวนเงิน 65.51 ล้านบาท โดยราคาประเมินได้พิจารณาจากวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ตามรายงานการประเมินราคาทรัพย์สิน ลงวันที่ 28 และ 29 ธันวาคม 2559 (ดูหมายเหตุ 36)

บริษัทย่อยได้ว่าจ้าง บริษัท โกร เอสทิเมชัน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระให้ทำการประเมินราคาที่ดินและอาคารพาณิชย์ ซึ่งมีราคาประเมิน รวมจำนวนเงิน 14.50 ล้านบาท โดยราคาประเมินได้พิจารณาจากวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ตามรายงานการประเมินราคาทรัพย์สิน ลงวันที่ 11 กันยายน 2561 (ดูหมายเหตุ 36)

ในปี 2560 ผู้บริหารของบริษัทย่อยได้ประเมินราคาที่ดินและอาคารพาณิชย์ ซึ่งมีราคาประเมิน จำนวนเงิน 3.88 ล้านบาท โดยราคาประเมินได้พิจารณาจากราคาประกาศขายของพื้นที่ใกล้เคียงเฉลี่ย (ดูหมายเหตุ 36)

11. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

	บาท								
	งบการเงินรวม								
	ที่ดิน	ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์ให้เช่า	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง และสินทรัพย์ ระหว่างทาง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	197,259,523.04	50,576,719.93	153,695,144.85	3,520,000,364.51	49,706,906.04	33,877,641.33	55,437,278.41	68,408,029.26	4,128,961,607.37
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	17,980.00	10,827,735.73	203,787,991.45	2,167,927.29	4,256,985.59	36,178,015.09	257,236,635.15
โอน / ปรับปรุง	-	-	53,757.50	(166,325,490.61)	200,105,824.18	-	-	(33,834,091.07)	-
โอนออก - อสังหาริมทรัพย์									
เพื่อการลงทุน (ดูหมายเหตุ 10)	(1,700,000.00)	-	-	-	-	-	-	-	(1,700,000.00)
จำหน่าย / โอนออก	-	-	-	(90,672,455.60)	(815,163.56)	-	(3,081,307.64)	(2,011,368.08)	(96,580,294.88)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	195,559,523.04	50,576,719.93	153,766,882.35	3,273,830,154.03	452,785,558.11	36,045,568.62	56,612,956.36	68,740,585.20	4,287,917,947.64
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	-	98,976,101.58	178,468,599.78	2,289,596.70	4,527,809.79	54,865,892.26	339,128,000.11
โอน / ปรับปรุง	-	-	-	(188,504,373.81)	188,646,873.81	(142,500.00)	-	-	-
โอนออก - อสังหาริมทรัพย์									
เพื่อการลงทุน (ดูหมายเหตุ 10)	(1,049,684.85)	-	(3,453,467.65)	-	-	-	-	-	(4,503,152.50)
จำหน่าย / โอนออก	(20,697,914.05)	(6,345,543.21)	(17,713,119.08)	(239,254,400.32)	(12,245,334.26)	(85,100.00)	(12,284,663.11)	(60,190,758.80)	(368,816,832.83)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	173,811,924.14	44,231,176.72	132,600,295.62	2,945,047,481.48	807,655,697.44	38,107,565.32	48,856,103.04	63,415,718.66	4,253,725,962.42

บาท									
งบการเงินรวม									
ที่ดิน	ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักรและ	เครื่องจักรและ	เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม	
			อุปกรณ์ให้เช่า	อุปกรณ์	และอุปกรณ์ สำนักงาน		และสินทรัพย์ ระหว่างทาง		
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	34,330,066.02	78,333,535.74	1,521,257,255.32	28,473,647.91	28,263,207.13	29,051,504.20	-	1,719,709,216.32
ค่าเสื่อมราคา	-	5,708,476.20	5,992,100.36	244,336,622.72	50,938,212.16	2,563,548.40	6,515,343.23	-	316,054,303.07
โอน / ปรับปรุง	-	-	-	(11,120,617.82)	11,120,617.82	-	-	-	-
จำหน่าย / โอนออก	-	-	-	(72,775,851.12)	(758,492.78)	-	(2,465,046.11)	-	(75,999,390.01)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	40,038,542.22	84,325,636.10	1,681,697,409.10	89,773,985.11	30,826,755.53	33,101,801.32	-	1,959,764,129.38
ค่าเสื่อมราคา	-	3,286,883.70	5,963,234.44	219,829,486.79	85,243,161.06	1,932,422.26	5,606,066.37	-	321,861,254.62
โอนออก - อสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน (ดูหมายเหตุ 10)	-	-	(1,097,561.23)	-	-	-	-	-	(1,097,561.23)
โอน / ปรับปรุง	-	-	-	(124,827,796.52)	124,827,796.52	-	-	-	-
จำหน่าย / โอนออก	-	(6,345,541.21)	(10,346,716.03)	(95,362,509.63)	(2,621,944.85)	(85,097.00)	(8,487,838.13)	-	(123,249,646.85)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	36,979,884.71	78,844,593.28	1,681,336,589.74	297,222,997.84	32,674,080.79	30,220,029.56	-	2,157,278,175.92
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	-	5,747,897.12	-	623,672.53	-	-	6,371,569.65
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	-	-	-	-	-	102,624.25	102,624.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	-	5,747,897.12	-	623,672.53	-	102,624.25	6,474,193.90
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	-	-	-	-	-	227,103.75	227,103.75
จำหน่าย / โอนออก	-	-	-	(1,600,000.00)	-	-	-	-	(1,600,000.00)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	-	-	4,147,897.12	-	623,672.53	-	329,728.00	5,101,297.65
มูลค่าสุทธิทางบัญชี									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	195,559,523.04	10,538,177.71	69,441,246.25	1,586,384,847.81	363,011,573.00	4,595,140.56	23,511,155.04	68,637,960.95	2,321,679,624.36
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	173,811,924.14	7,251,292.01	53,755,702.34	1,259,562,994.62	510,432,699.60	4,809,812.00	18,636,073.48	63,085,990.66	2,091,346,488.85

บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ที่ดิน	ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์ให้เช่า	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง และสินทรัพย์ ระหว่างทาง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	175,774,314.25	28,589,033.21	88,772,310.86	697,912,944.46	5,573,103.48	13,934,627.09	24,324,868.06	59,264,036.01	1,094,145,237.42
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	-	6,773,881.26	12,500.00	916,301.13	-	-	7,702,682.39
โอนออก - อสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน (ดูหมายเหตุ 10)	(1,700,000.00)	-	-	-	-	-	-	-	(1,700,000.00)
จำหน่าย / โอนออก	-	-	-	(31,219,864.74)	(747,663.56)	-	(3,081,307.64)	-	(35,048,835.94)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	174,074,314.25	28,589,033.21	88,772,310.86	673,466,960.98	4,837,939.92	14,850,928.22	21,243,560.42	59,264,036.01	1,065,099,083.87
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	-	84,879,508.34	6,500.00	526,011.88	2,485,087.40	-	87,897,107.62
จำหน่าย / โอนออก	(20,697,914.05)	(6,345,543.21)	(17,713,119.08)	(97,067,076.65)	-	-	(6,544,922.67)	-	(148,368,575.66)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	153,376,400.20	22,243,490.00	71,059,191.78	661,279,392.67	4,844,439.92	15,376,940.10	17,183,725.15	59,264,036.01	1,004,627,615.83
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	25,742,937.47	32,239,317.68	373,144,491.74	4,593,624.09	11,236,521.65	11,991,907.52	-	458,948,800.15
ค่าเสื่อมราคา	-	2,612,326.84	4,634,877.16	32,768,395.16	286,708.92	1,012,482.33	3,140,282.66	-	44,455,073.07
จำหน่าย / โอนออก	-	-	-	(20,830,362.35)	(747,662.56)	-	(2,465,046.11)	-	(24,043,071.02)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	28,355,264.31	36,874,194.84	385,082,524.55	4,132,670.45	12,249,003.98	12,667,144.07	-	479,360,802.20
ค่าเสื่อมราคา	-	233,762.90	4,604,142.11	27,992,917.41	251,456.36	791,055.05	2,809,459.20	-	36,682,793.03
จำหน่าย / โอนออก	-	(6,345,541.21)	(10,346,716.03)	(9,631,918.58)	-	-	(4,820,694.54)	-	(31,144,870.36)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	22,243,486.00	31,131,620.92	403,443,523.38	4,384,126.81	13,040,059.03	10,655,908.73	-	484,898,724.87

		บาท							
		งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ที่ดิน	ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์ให้เช่า	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง และสินทรัพย์ ระหว่างทาง	รวม
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	-	1,219,896.52	-	623,672.53	-	-	1,843,569.05
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	-	1,219,896.52	-	623,672.53	-	-	1,843,569.05
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	-	-	-	-	-	227,103.75	227,103.75
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	-	-	1,219,896.52	-	623,672.53	-	227,103.75	2,070,672.80
มูลค่าสุทธิทางบัญชี									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	174,074,314.25	233,768.90	51,898,116.02	287,164,539.91	705,269.47	1,978,251.71	8,576,416.35	59,264,036.01	583,894,712.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	153,376,400.20	4.00	39,927,570.86	256,615,972.77	460,313.11	1,713,208.54	6,527,816.42	59,036,932.26	517,658,218.16

	ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
แสดงไว้ใน				
- ต้นทุนจากการให้บริการ	306.53	296.92	29.49	34.48
- ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	2.24	3.01	2.24	2.57
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	13.09	16.12	4.95	7.41
รวม	<u>321.86</u>	<u>316.05</u>	<u>36.68</u>	<u>44.46</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
ราคาทุนก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของอุปกรณ์ได้ตัดจำหน่าย				
ค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่	<u>786.41</u>	<u>772.42</u>	<u>240.17</u>	<u>225.11</u>
การโอนเครื่องจักรและอุปกรณ์ไปเป็นสินค้าคงเหลือด้วย				
มูลค่าสุทธิตามบัญชีพร้อมทั้งรับรู้เป็นต้นทุนขายแล้วเมื่อมีการ				
จำหน่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	<u>68.31</u>	<u>17.95</u>	<u>87.44</u>	<u>10.39</u>
การโอนสินค้าเป็นเครื่องจักรและอุปกรณ์				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	<u>-</u>	<u>143.88</u>	<u>-</u>	<u>6.77</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
มูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (ดูหมายเหตุ 20)				
- เครื่องจักรและอุปกรณ์	1,002.88	1,151.95	-	6.60
- ยานพาหนะ	10.24	19.58	3.23	7.63
รวม	<u>1,013.12</u>	<u>1,171.53</u>	<u>3.23</u>	<u>14.23</u>

กลุ่มบริษัทได้จัดจ้างที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้าตลอดจนผลประโยชน์จากการทำประกันภัยสิ่งปลูกสร้าง เพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุ 14 และ 19)

12. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	บาท
	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-
ซื้อ / โอนเข้า	6,387,244.80
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,387,244.80
ซื้อ / โอนเข้า	3,884,070.00
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,271,314.80

13. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	92,174,703.09	66,690,065.61	17,113,750.93	13,994,394.36
เงินค้ำประกันผลงาน	25,421,936.46	20,902,768.80	-	-
อื่น ๆ	6,076,428.12	6,004,813.56	3,514,144.00	5,963,313.56
รวม	123,673,067.67	93,597,647.97	20,627,894.93	19,957,707.92
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า	(2,750,000.00)	(2,750,000.00)	(2,750,000.00)	(2,750,000.00)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	120,923,067.67	90,847,647.97	17,877,894.93	17,207,707.92

14. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินเบิกเกินบัญชี	34,405,505.69	19,390,408.78	19,449,014.94	9,478,681.77
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	15,000,000.00	55,000,000.00	15,000,000.00	55,000,000.00
ทรัสต์รีซีท	49,737,926.80	-	49,737,926.80	-
รวม	99,143,432.49	74,390,408.78	84,186,941.74	64,478,681.77

วงเงินสินเชื่อระยะสั้น

เจ้าหนี้	ประเภทสินเชื่อ	วงเงิน (ล้านบาท)		อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย
		2561	2560	
บริษัท				
ธนาคาร	เงินเบิกเกินบัญชี	35.00	35.00	MOR
ธนาคาร	ตั๋วสัญญาใช้เงิน	15.00	55.00	MLR
ธนาคาร	ทรัสต์รีซีท/เลตเตอร์ออฟเครดิต	250.00	250.00	MLR
ธนาคาร	ซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	159.57	159.57	-
บริษัทย่อย				
ธนาคาร	เงินเบิกเกินบัญชี	53.00	23.00	MOR
ธนาคาร	สัญญาค้ำประกัน	97.92	19.00	-

กลุ่มบริษัทได้จัดจ้างองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้า ตลอดจนผลประโยชน์จากการทำประกันภัยสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นหลักประกันวงเงินสินเชื่อระยะสั้น นอกจากนี้ บริษัทได้ค้ำประกันสินเชื่อของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุ 4, 10 และ 11)

15. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า	381,183,264.85	300,710,452.12	290,997,577.25	252,179,183.07
เจ้าหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	52,061,353.62	33,187,092.53	17,015,437.19	7,895,488.78
เจ้าหนี้จากการซื้อทรัพย์สิน	7,470,311.21	7,888,125.70	467,000.00	467,000.00
อื่น ๆ	1,015,311.08	3,483,634.98	631,070.30	1,016,409.58
รวม	60,546,975.91	44,558,853.21	18,113,507.49	9,378,898.36
รวมทั้งหมด	441,730,240.76	345,269,305.33	309,111,084.74	261,558,081.43

16. หนี้สินผิดนัดชำระ

	หมายเหตุ	บาท	
		งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	2561
เงินต้น	19		65,911,488.63
ดอกเบี้ยค้างจ่าย			3,571,326.79
รวม			69,482,815.42

17. หนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

	หมายเหตุ	บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	19	4,848,000.00	56,638,000.00	4,848,000.00	54,888,000.00
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	20	260,121,799.03	255,649,227.10	833,064.29	3,918,053.46
รวม		264,969,799.03	312,287,227.10	5,681,064.29	58,806,053.46

18. เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น

	บาท		
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	2561	2560
เงินต้น		180,000,000.00	180,000,000.00
หัก ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย		(308,219.22)	(1,146,856.70)
สุทธิ		179,691,780.78	178,853,143.30

บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้น โดยการออกตั๋วแลกเงิน ให้กับบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งตั๋วแลกเงินฉบับล่าสุด จำนวนเงิน 180 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี และค่าธรรมเนียมจำนวนเงิน 2.27 ล้านบาท กำหนดชำระในวันที่ 25 มกราคม 2562

บริษัท เดอะฟาร์มแลนด์ 2 จำกัด (บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน) ได้จดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้า เพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมระยะสั้นดังกล่าว (ดูหมายเหตุ 4)

19. เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	74,571,488.63	106,798,000.00	74,571,488.63	105,048,000.00
หัก หนี้สินผิคนัดชำระ	(65,911,488.63)	-	(65,911,488.63)	-
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(4,848,000.00)	(56,638,000.00)	(4,848,000.00)	(54,888,000.00)
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	3,812,000.00	50,160,000.00	3,812,000.00	50,160,000.00

การเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	106,798,000.00	164,686,000.00	105,048,000.00	159,936,000.00
หัก จ่ายชำระเงินกู้ยืม	(32,226,511.37)	(57,888,000.00)	(30,476,511.37)	(54,888,000.00)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	74,571,488.63	106,798,000.00	74,571,488.63	105,048,000.00

โดยมีรายละเอียดแยกตามมูลหนี้ดังนี้

วงเงิน	เจ้าหนี้	ล้านบาท				ระยะเวลา	อ้างอิง	การชำระหนี้
		วงเงิน		มูลหนี้				
		2561	2560	2561	2560			
บริษัท								
1	ธนาคาร	30.00	30.00	7.60	11.44	ก.พ. 2555 - ก.พ. 2564	MLR	ชำระเงินต้นรายเดือน จำนวน 108 งวด ๆ ละ 0.32 ล้านบาท
2	ธนาคาร	7.00	7.00	1.06	2.07	ม.ค. 2557 - ม.ค. 2564	MLR	ชำระเงินต้นรายเดือน จำนวน 84 งวด ๆ ละ 0.08 ล้านบาท
3*	ธนาคาร	250.00	250.00	65.91	91.54	ต.ค. 2557 - ต.ค. 2562	MLR	ชำระเงินต้นรายเดือน จำนวน 60 งวด ๆ ละ 4.17 ล้านบาท
				74.57	105.05			
บริษัทย่อย								
4	ธนาคาร	-	15.00	-	1.75	ก.ค. 2556 - ก.ค. 2561	MLR	ชำระเงินต้นรายเดือน จำนวน 60 งวด ๆ ละ 0.25 ล้านบาท
				-	1.75			
				74.57	106.80			

กลุ่มบริษัทได้จัดจ้างที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นในภายหน้า ตลอดจนผลประโยชน์จากการทำประกันภัยสิ่งปลูกสร้าง เพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน นอกจากนี้ บริษัทได้ค้ำประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุ 4 และ 11)

* ในระหว่างปี 2561 บริษัทผิคนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญา กับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง สถาบันการเงินได้คำนวณดอกเบี้ยผิคนัดชำระจากเงินต้น ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี ดังนั้นบริษัทจึงได้จัดประเภทเงินกู้ยืมตามสัญญาและดอกเบี้ยค้างจ่ายดังกล่าว เป็นหนี้สินผิคนัดชำระ (ดูหมายเหตุ 16)

20. หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

บาท

ปี	2561						2560					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ			งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ยรอตคบัญชี	ค่าเช่าขั้นต่ำ	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ยรอตคบัญชี	ค่าเช่าขั้นต่ำ	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ยรอตคบัญชี	ค่าเช่าขั้นต่ำ	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ยรอตคบัญชี	ค่าเช่าขั้นต่ำ
สัญญาเช่าการเงิน												
1	224,557,569.90	22,191,561.87	246,749,131.77	833,064.29	115,430.50	948,494.79	244,861,865.32	30,084,980.47	274,946,845.79	2,089,739.52	57,186.91	2,146,926.43
2 - 5	423,732,699.32	19,014,278.44	442,746,977.76	1,245,237.80	107,661.79	1,352,899.59	546,822,635.19	30,484,171.81	577,306,807.00	422,488.83	11,623.73	434,112.56
	<u>648,290,269.22</u>	<u>41,205,840.31</u>	<u>689,496,109.53</u>	<u>2,078,302.09</u>	<u>223,092.29</u>	<u>2,301,394.38</u>	<u>791,684,500.51</u>	<u>60,569,152.28</u>	<u>852,253,652.79</u>	<u>2,512,228.35</u>	<u>68,810.64</u>	<u>2,581,038.99</u>
สัญญาขายและเช่ากลับคืน												
1	35,564,229.13	5,082,922.45	40,647,151.58	-	-	-	10,787,361.78	1,326,793.21	12,114,154.99	1,828,313.94	42,910.31	1,871,224.25
2 - 5	71,892,034.95	5,058,850.95	76,950,885.90	-	-	-	27,480,629.90	1,582,725.10	29,063,355.00	-	-	-
	<u>107,456,264.08</u>	<u>10,141,773.40</u>	<u>117,598,037.48</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>38,267,991.68</u>	<u>2,909,518.31</u>	<u>41,177,509.99</u>	<u>1,828,313.94</u>	<u>42,910.31</u>	<u>1,871,224.25</u>
รวม												
1	260,121,799.03	27,274,484.32	287,396,283.35	833,064.29	115,430.50	948,494.79	255,649,227.10	31,411,773.68	287,061,000.78	3,918,053.46	100,097.22	4,018,150.68
2 - 5	495,624,734.27	24,073,129.39	519,697,863.66	1,245,237.80	107,661.79	1,352,899.59	574,303,265.09	32,066,896.91	606,370,162.00	422,488.83	11,623.73	434,112.56
	<u>755,746,533.30</u>	<u>51,347,613.71</u>	<u>807,094,147.01</u>	<u>2,078,302.09</u>	<u>223,092.29</u>	<u>2,301,394.38</u>	<u>829,952,492.19</u>	<u>63,478,670.59</u>	<u>893,431,162.78</u>	<u>4,340,542.29</u>	<u>111,720.95</u>	<u>4,452,263.24</u>

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงิน เพื่อซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ และยานพาหนะ กำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือนๆ ละ 19.20 ล้านบาท (ปี 2560 : 14.38 ล้านบาท) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีจำนวนเงิน 260.12 ล้านบาท (ปี 2560 : 255.65 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินรวม และจำนวนเงิน 0.83 ล้านบาท (ปี 2560: 3.92 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงภายใต้หนี้สินหมุนเวียน

บริษัทได้ค้ำประกันหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินของบริษัทย่อยบางส่วน นอกจากนี้ บุคคลที่เกี่ยวข้องกันได้ค้ำประกันหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินของกลุ่มบริษัทบางส่วน (ดูหมายเหตุ 4)

สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สำคัญ

บริษัท เดอะเกรน แพลมบลิ่ง จำกัด (“บริษัทย่อย”)

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินบางราย เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 77.50 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2561 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (ครั้งที่ 2) เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 64.36 ล้านบาท

บริษัท เดอะเกรน ระยอง จำกัด (“บริษัทย่อย”)

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินกับสถาบันการเงินแห่งที่ 1 เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 65.60 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (ครั้งที่ 2) เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 33.87 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2560 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินกับสถาบันการเงินแห่งที่ 2 เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 539.68 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2561 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (ครั้งที่ 2) เพื่อขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระ ซึ่งมีมูลหนี้ ณ วันที่ทำสัญญาฉบับแก้ไขจำนวนเงิน 478.37 ล้านบาท

21. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	28,467,841.25	28,776,078.68	6,788,328.05	5,373,146.32
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(89,241,432.91)	(107,132,661.47)	(38,378,149.86)	(40,618,224.54)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	(60,773,591.66)	(78,356,582.79)	(31,589,821.81)	(35,245,078.22)

การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปีมี ดังนี้

	บาท					
	งบการเงินรวม					
	1 มกราคม 2560	กำไร(ขาดทุน)	ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม 2560	กำไร(ขาดทุน)	31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี						
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	11,482,308.68	457,792.18	-	11,940,100.86	(1,403,380.35)	10,536,720.51
สินค้าคงเหลือ	362,200.00	1,252,078.33	-	1,614,278.33	1,135,581.38	2,749,859.71
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	588,926.37	(24,946.87)	-	563,979.50	(143,420.18)	420,559.32
ประมาณการหนี้สิน	3,677,536.36	283,138.89	(663,258.28)	3,297,416.97	102,981.72	3,400,398.69
ผลขาดทุนสะสมทางภาษี	11,360,303.02	-	-	11,360,303.02	-	11,360,303.02
รวม	27,471,274.43	1,968,062.53	(663,258.28)	28,776,078.68	(308,237.43)	28,467,841.25
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี						
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(116,131,443.65)	8,998,782.18	-	(107,132,661.47)	17,891,228.56	(89,241,432.91)

บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	1 มกราคม 2560	กำไร(ขาดทุน)	ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม 2560	กำไร(ขาดทุน)	31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี						
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,092,451.09	771,290.40	-	1,863,741.49	309,312.64	2,173,054.13
สินค้าคงเหลือ	362,200.00	1,252,078.33	-	1,614,278.33	1,135,581.38	2,749,859.71
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	268,926.37	(24,946.87)	-	243,979.50	22,523.72	266,503.22
ประมาณการหนี้สิน	1,843,101.56	(47,623.67)	(144,330.89)	1,651,147.00	(52,236.01)	1,598,910.99
รวม	3,566,679.02	1,950,798.19	(144,330.89)	5,373,146.32	1,415,181.73	6,788,328.05
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี						
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(40,135,000.99)	(483,223.55)	-	(40,618,224.54)	2,240,074.68	(38,378,149.86)

22. ผลประโยชน์ของพนักงาน

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	16,487,084.85	18,387,681.81	8,255,735.03	9,215,507.79
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	2,186,842.16	3,859,278.43	754,524.47	766,482.72
ต้นทุนดอกเบี้ย	383,233.43	354,608.88	175,338.38	152,436.50
ส่วนที่รับรู้ในกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น:				
ผล(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์	-	564,006.15	-	183,390.89
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้านทางการเงิน	-	183,077.08	-	86,790.51
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงค่าประสบการณ์	-	(4,063,374.59)	-	(991,835.83)
ผลประโยชน์ของพนักงานที่จ่ายในปีปัจจุบัน	(2,055,166.96)	(2,798,192.91)	(1,191,042.92)	(1,157,037.55)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	17,001,993.48	16,487,084.85	7,994,554.96	8,255,735.03

กลุ่มบริษัทกำหนดโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นไปตามการจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานซึ่งให้สิทธิแก่พนักงานที่เกษียณอายุและทำงานครบระยะเวลาที่กำหนด เช่น 10 ปีขึ้นไป ได้รับเงินชดเชยไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย 300 วัน หรือ 10 เดือน

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ (แสดงด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	ร้อยละ 2.24 - 2.64	ร้อยละ 2.24 - 3.20	ร้อยละ 2.24 - 2.51	ร้อยละ 2.24 - 2.51
อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ 2 - 5	ร้อยละ 2 - 5	ร้อยละ 2 - 3	ร้อยละ 2 - 3
อัตรากำไรหมุนเวียนพนักงาน	ร้อยละ 4.78 - 57.30	ร้อยละ 4.78 - 57.30	ร้อยละ 4.78 - 57.30	ร้อยละ 4.78 - 57.30
เกษียณอายุ	60 ปี	60 ปี	60 ปี	60 ปี
อัตรามรณะ	ร้อยละ 105 ของตาราง มรณะไทยปี 2560	ร้อยละ 105 ของตาราง มรณะไทยปี 2560	ร้อยละ 105 ของตาราง มรณะไทยปี 2560	ร้อยละ 105 ของตาราง มรณะไทยปี 2560

ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราคิดลดประมาณการจากอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยของพันธบัตรรัฐบาล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงานและสะท้อนประมาณการของจังหวะเวลาของการจ่ายผลประโยชน์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า ในงบการเงินรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 0.24 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการประมาณ 10.71 ปี และ 9.60 ปี ตามลำดับ

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตราคิดลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(1,111,887.00)	1,250,569.00	(1,068,868.80)	1,204,863.90
อัตรากำไรขั้นต้น (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	1,387,954.00	(1,253,251.00)	1,174,357.43	(1,063,935.60)
อัตรากำไรหมุนเวียนของพนักงาน (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 20)	(1,592,260.00)	1,944,727.00	(1,331,715.00)	1,610,317.00
อัตรามรณะ (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 20)	(173,456.00)	175,547.00	(146,597.00)	148,288.00

บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตรากิลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(434,294.00)	485,441.00	(450,949.00)	504,214.00
อัตรากำไรขั้นต้น (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	559,020.00	(508,152.00)	497,318.00	(453,614.00)
อัตรากำไรสุทธิของพนักงาน (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 20)	(626,795.00)	760,099.00	(552,401.00)	663,663.00
อัตรามรณะ (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 20)	(62,949.00)	63,525.00	(56,414.00)	56,900.00

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบต่อให้กลุ่มบริษัทมีหนี้สินผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานเพิ่มขึ้น 15.70 ล้านบาท ในงบการเงินรวมและจำนวนเงิน 4.85 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการ กลุ่มบริษัทจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

23. ทุนเรือนหุ้น

ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 ได้มีมติอนุมัติ ดังต่อไปนี้

- ให้ออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 1 (ใบสำคัญแสดงสิทธิ CRANE-W1) เพื่อเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นที่จองซื้อและได้รับจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนตามสัดส่วนการถือหุ้น (Right Offering) และจองเกินจากสิทธิ (Excess Right) จำนวนไม่เกิน 174,106,171 หน่วยในอัตราส่วน 1 หุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ ต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยไม่คิดมูลค่าอายุใบสำคัญแสดงสิทธิ 3 ปี นับแต่วันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยมีราคาการใช้สิทธิเท่ากับ 3 บาทต่อหน่วย และมีอัตรากำไรใช้สิทธิ 1 หน่วย ใบสำคัญแสดงสิทธิมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ได้ 1 หุ้น ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถ行使สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทได้ตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรรจากบริษัทนับจากวันที่บริษัทได้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าว โดยกำหนดการใช้สิทธิได้ทุกๆ 6 เดือนตลอดอายุใบสำคัญแสดงสิทธิ นับแต่วันใช้สิทธิครั้งแรก ทั้งนี้การใช้สิทธิครั้งสุดท้ายต้องมีระยะเวลาการแจ้งความจำนงในการใช้สิทธิครั้งสุดท้ายเป็นระยะเวลา 15 วันก่อนวันใช้สิทธิครั้งสุดท้าย
- ให้ลดทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวนเงิน 696,426,133 บาท เป็นจำนวนเงิน 696,424,685 บาท โดยการตัดหุ้นจดทะเบียนที่ยังมิได้นำออกจำหน่ายจำนวน 1,448 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
- ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวนเงิน 696,424,685 บาท เป็นจำนวนเงิน 1,044,637,027 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 348,212,342 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยมีการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังต่อไปนี้

1. จัดสรรหุ้นสามัญใหม่จำนวนไม่เกิน 174,106,171 หุ้น เสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น (Right Offering) ในอัตรา 4 หุ้นสามัญเดิมต่อ 1 หุ้นสามัญใหม่ในราคาหุ้นละ 2 บาท
  2. จัดสรรหุ้นสามัญใหม่จำนวนไม่เกิน 174,106,171 หุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 1 (CRANE-W1)
- บริษัทฯ ได้จดทะเบียนการลดทุนและเพิ่มทุนจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อ วันที่ 23 พฤษภาคม 2560 และวันที่ 24 พฤษภาคม 2560 ตามลำดับ

ในระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม - 5 มิถุนายน 2560 บริษัทฯ ได้รับชำระเงินจากหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 60,633,189 หุ้น ในราคาหุ้นละ 2 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 121.27 ล้านบาท บริษัทฯ บันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นเพิ่มทุน จำนวนเงิน 0.71 ล้านบาทเป็นรายการหักในบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้น

บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560

24. ใบสำคัญแสดงสิทธิ

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2560 บริษัทฯ ได้จัดสรรและออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 1 (CRANE-W1) โดยมีรายละเอียดของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จัดสรร ดังนี้

ประเภทของใบสำคัญแสดงสิทธิ	: ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1 (CRANE-W1)
ชนิด	: ระบุชื่อผู้ถือและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้
อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ	: 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ
จำนวนที่ออกและเสนอขาย	: 60,633,189 หน่วย
ราคาเสนอขายต่อหน่วย	: หน่วยละ 0 บาท
อัตราการใช้สิทธิ	: ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น (เว้นแต่จะมีการปรับสิทธิตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด)
ราคาการใช้สิทธิ	: 3 บาทต่อหุ้น
ระยะเวลาการใช้สิทธิ	: สามารถใช้สิทธิได้ทุกๆ 6 เดือนตลอดอายุใบสำคัญแสดงสิทธิ นับแต่วันใช้สิทธิครั้งแรก
วันใช้สิทธิครั้งแรก	: วันที่ 15 มกราคม 2561
วันใช้สิทธิสุดท้าย	: วันที่ 2 กรกฎาคม 2563
วันหมดอายุ	: วันที่ 2 กรกฎาคม 2563

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทครั้งที่ 1 (CRANE-W1) ที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิมีจำนวน 60,633,189 หน่วย

25. ส่วนเกินมูลค่าหุ้น

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้น สูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

26. สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทจะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลได้

27. เงินปันผล

บริษัทย่อย

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เดอะเกรน เฮฟวี่ลิฟท์ จำกัด เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560 มีมติให้บริษัทจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลในอัตราหุ้นละ 5.20 บาท รวมเป็น จำนวนเงิน 13 ล้านบาท และจัดสรรสำรองตามกฎหมาย จำนวนเงิน 0.50 ล้านบาท โดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 ได้ให้สัตยาบันในการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้ว

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เดอะเกรน เซอร์วิส จำกัด เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560 มีมติให้บริษัทจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลในอัตราหุ้นละ 800 บาท รวมเป็น จำนวนเงิน 80 ล้านบาท และจัดสรรสำรองตามกฎหมาย จำนวนเงิน 4 ล้านบาท โดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 ได้ให้สัตยาบันในการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้ว

28. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้ ในปัจจุบันกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซีไอเอ็มบี-พริ้นซิเพิล จำกัด และจะจ่ายให้พนักงานในกรณีที่ลาออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัท ในปี 2561 กลุ่มบริษัทได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนเงิน 2.48 ล้านบาท (ปี 2560 : 2.24 ล้านบาท) ในงบการเงินรวม และจำนวนเงิน 1.10 ล้านบาท (ปี 2560 : 1.10 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

29. รายได้อื่น

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยรับ	1,773,992.76	1,024,743.58	48,831,404.69	22,310,296.16
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการ	4,311,832.40	1,860,525.96	29,361,905.32	17,138,400.00
กำไรจากการอัตราแลกเปลี่ยน	6,504,712.33	16,521,005.39	6,432,539.41	16,296,541.13
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	35,743,175.05	271,587.94	32,098,671.91	271,587.94
อื่น ๆ	17,079,342.08	5,648,216.24	9,642,216.27	185,754.93
รวม	65,413,054.62	25,326,079.11	126,366,737.60	56,202,580.16

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ซื้อสินค้า	375,927,393.65	315,722,125.55	375,927,393.65	315,722,125.55
น้ำมันเชื้อเพลิงและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	87,193,663.96	112,555,533.85	20,370,545.54	43,137,714.91
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	241,792,238.99	218,555,792.05	72,993,840.86	74,128,654.19
ต้นทุนจากการให้บริการเช่าและขนส่ง	80,741,160.13	77,144,201.60	2,569,644.00	12,959,798.69
ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	18,780,391.85	7,723,945.24	6,482,317.52	3,242,516.82
ค่าเบี้ยประกันภัย	9,929,069.83	10,507,897.42	876,019.20	896,668.47
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	27,619,980.04	43,837,686.58	1,155,070.12	5,159,909.76
ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดจำหน่าย	321,885,417.85	316,078,466.30	36,682,793.03	44,455,073.07
ค่าส่งเสริมการขาย	6,905,481.54	5,456,945.71	6,638,814.64	4,770,270.68
ค่าธรรมเนียม	7,490,345.48	6,195,175.77	4,518,305.26	3,195,469.68
หนี้สงสัยจะสูญ	-	1,441,657.42	26,840,569.14	22,626,640.17
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้า	5,677,906.90	4,048,328.58	5,677,906.90	4,048,328.58
ขาดทุนจากการด้อยค่าและตัดจำหน่าย	245,164.01	3,905,310.30	245,164.01	-

31. ต้นทุนทางการเงิน

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยจ่าย	65,280,177.78	68,761,234.44	26,577,133.68	26,244,433.34
ค่าธรรมเนียมทางการเงิน	4,428,493.16	3,589,041.08	4,428,493.16	3,589,041.08
รวม	69,708,670.94	72,350,275.52	31,005,626.84	29,833,474.42

32. ภาษีเงินได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เป็นจำนวนเงิน 600.11 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และจำนวนเงิน 137.42 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2566 กลุ่มบริษัทไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับขาดทุนทางภาษีจำนวนเงิน 543.31 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และจำนวนเงิน 137.42 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มบริษัทอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

รายได้ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	(173,103.77)	(9,144,947.58)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว	17,582,991.13	10,966,844.71	3,655,256.41	1,467,574.64
รายได้ภาษีเงินได้	17,409,887.36	1,821,897.13	3,655,256.41	1,467,574.64

ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ประมาณการหนี้สิน	-	(663,258.28)	-	(144,330.89)

การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริง

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	บาท	อัตราภาษี (ร้อยละ)	บาท
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้		(180,715,625.10)		28,599,585.88
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	36,143,125.02	20	(5,719,917.18)
รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายทางภาษี		(24,892,939.40)		(27,943,318.50)
รายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี		1,538,257.50		19,529,664.54
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		9,641,589.66		16,651,425.19
ผลกระทบจากรายการตัดบัญชีในการจัดทำงบการเงินรวม		4,875,327.15		(17,768,036.50)
ผลขาดทุนสะสมทางภาษี		10,181,105.69		17,694,853.28
ผลขาดทุนปีปัจจุบัน		(37,659,569.39)		(11,589,618.41)
ภาษีเงินได้สำหรับปีปัจจุบัน	-	(173,103.77)	32	(9,144,947.58)
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว		17,582,991.13		10,966,844.71
รายได้ภาษีเงินได้	10	17,409,887.36	6	1,821,897.13

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	บาท	อัตราภาษี (ร้อยละ)	บาท
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,344,418.06		25,035,597.62
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	(1,068,883.61)	20	(5,007,119.52)
รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายทางภาษี		(10,266,311.59)		(8,618,880.02)
รายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี		-		18,598,874.80
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		1,154,089.51		3,755,132.20
ผลขาดทุนสะสมทางภาษี		10,181,105.69		-
ผลขาดทุนปีปัจจุบัน		-		(8,728,007.46)
ภาษีเงินได้สำหรับปีปัจจุบัน	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว		3,655,256.41		1,467,574.64
รายได้ภาษีเงินได้	68	3,655,256.41	6	1,467,574.64

33. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานสอดคล้องกับรายงานภายในสำหรับใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงาน และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานของผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท คือ กรรมการบริษัท

กลุ่มบริษัทประกอบกิจการจำหน่าย บริการซ่อมและให้เช่ารถเข็น รถฟอร์คลิฟท์ รถเทรลเลอร์ รถขุด/รถตัก และรถขนส่ง ดังนั้น กลุ่มบริษัทมีส่วนงานธุรกิจเพียงส่วนงานเดียวโดยดำเนินธุรกิจในส่วนงานทางภูมิศาสตร์เดียวกัน คือ ในประเทศไทย

รายได้จากการขายและให้บริการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการขาย	261,542,881.41	269,520,914.28	409,636,388.91	477,412,436.86
รายได้จากการให้บริการ	644,142,463.84	887,825,116.20	58,929,308.10	76,110,834.03
รวม	905,685,345.25	1,157,346,030.48	468,565,697.01	553,523,270.89

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ายาใหญ่

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากลูกค้ายาใหญ่จำนวน 2 ราย จำนวนเงิน 249.55 ล้านบาท ในงบการเงินรวม ซึ่งมาจากส่วนงานการให้บริการ (ปี 2560: 2 ราย จำนวนเงิน 385.06 ล้านบาท)

34. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท มีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

บริษัท

34.1 ภาระผูกพันที่ต้องจ่ายตามสัญญาดังต่อไปนี้

34.1.1. สัญญาจ้างบริการ อัตราค่าบริการเดือนละ จำนวนเงิน 0.30 ล้านบาท

34.1.2. สัญญาเช่าที่ดินและ/หรือสิ่งปลูกสร้างกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันและบุคคลอื่น อัตราค่าเช่าเดือนละ จำนวนเงิน 0.40 ล้านบาท และ 0.01 ล้านบาท ตามลำดับ

34.1.3. สัญญาก่อสร้างอาคารสำนักงานและโรงงานและค่าบริการอื่น จำนวนเงิน 3.64 ล้านบาท

34.1.4. สัญญาซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ จำนวนเงิน 0.33 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

34.2 หนี้สินที่ออกโดยธนาคาร จำนวนเงิน 0.13 ล้านบาท

34.3 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการค้าประกันหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินร่วมกับบริษัทย่อยและการค้าประกันวงเงินการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน วงเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุ 4)

บริษัทย่อย

34.4 ภาระผูกพันที่ต้องจ่ายตามสัญญาดังต่อไปนี้

34.4.1. สัญญาเช่าที่ดินและ/หรือสิ่งปลูกสร้างกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันและบุคคลอื่น อัตราค่าเช่าเดือนละจำนวนเงิน 0.95 ล้านบาท และ 0.11 ล้านบาท ตามลำดับ

34.4.2. สัญญาว่าจ้างบริการ อัตราค่าบริการเดือนละ จำนวนเงิน 0.52 ล้านบาทและค่าบริการอื่น จำนวนเงิน 2.20 ล้านบาท

34.5 หนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคาร จำนวนเงิน 98.22 ล้านบาท

34.6 บริษัท เดอะเกรน เซฟวีลิตี้ จำกัดถูกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกชำระค่าเช่าที่ดินจำนวนทุนทรัพย์รวมจำนวนเงิน 13.60 ล้านบาท (หมายเหตุ 37)

35. เครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทไม่มีนโยบายที่จะประกอบธุรกรรมตราสารทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อการเก็งกำไรหรือการค้า

นโยบายการบัญชี

รายละเอียดของนโยบายการบัญชีที่สำคัญและวิธีปฏิบัติทางบัญชีการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินรวมถึงการวัดมูลค่าการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุข้อ 3

ความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท สรุปได้ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการทุน

นโยบายของคณะกรรมการบริษัท คือ การรักษาระดับเงินทุนให้มั่นคงเพื่อรักษานักลงทุน เจ้าหนี้และความเชื่อมั่นของตลาดและก่อให้เกิดการพัฒนาของธุรกิจในอนาคต คณะกรรมการบริษัทได้มีการกำกับดูแลผลตอบแทนของเงินทุน ซึ่งกลุ่มบริษัทพิจารณาจากสัดส่วนของผลตอบแทนจากกิจกรรมดำเนินงานต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อีกทั้งยังกำกับดูแลระดับการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญ

นโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและจากการที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาบริษัทมีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดในอนาคตซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลดำเนินงานและกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัท กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเนื่องจากมีเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืม

ระยะสั้น เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมจากธนาคาร ซึ่งสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินดังกล่าวส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดโดยกลุ่มบริษัทไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงไว้

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการซื้อและขายสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัท มีหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่ไม่ได้ป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

	ล้านบาท							
	สินทรัพย์				หนี้สิน			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	
สกุลเงิน								
เยน (ญี่ปุ่น)	-	-	-	-	3.40	3.40	3.40	3.40
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	0.24	-	0.24	-	8.47	6.37	8.46	6.37
ยูโร	-	-	-	-	0.02	-	-	-
ดอลลาร์สิงคโปร์	-	-	-	-	0.01	0.02	-	-

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่เป็นผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้จากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่กลุ่มบริษัทได้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันได้เมื่อครบกำหนด

ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายให้สินเชื่อและกำกับดูแลความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยการวิเคราะห์ฐานะการเงินของลูกค้าทุกรายที่ขอวงเงินสินเชื่อจากกลุ่มบริษัท ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่าไม่มีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ และความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อจะไม่สูงเกินกว่าจำนวนเงินของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัทมีการบริหารความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานและการลงทุนของกลุ่มบริษัทและเพื่อให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลงโดยอาศัยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและกิจกรรมจัดหาเงินเป็นหลัก

มูลค่ายุติธรรม

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินโดยส่วนใหญ่เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีการให้สินเชื่อระยะสั้น และหนี้สินทางการเงิน โดยส่วนใหญ่เป็นเงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราในตลาด จึงทำให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินดังกล่าวไม่แตกต่างกับมูลค่ายุติธรรมอย่างเป็นสาระสำคัญ

36. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัท มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

	ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	80.01	-	80.01

	ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	69.39	-	69.39

	ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	65.51	-	65.51

	ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	65.51	-	65.51

ในระหว่างปี ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

37. คดีฟ้องร้อง

บริษัท เดอะเกรน เฮฟวีลิฟท์ จำกัด (“บริษัทย่อย”)

ในปี 2548 บริษัทย่อยได้รับหนังสือจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกให้ชำระค่าเช่าที่ดิน จำนวนเงิน 13.60 ล้านบาท รวมทั้งขอบอกเลิกสัญญาเช่า บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นคู่สัญญาตามที่กล่าวอ้าง เนื่องจากบริษัทย่อยทำสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยในปี 2555 บริษัทย่อยได้เลิกใช้ประโยชน์จากที่ดินดังกล่าว และได้บันทึกภาระหนี้สิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นจำนวนเงิน 11.87 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม หากบริษัทย่อยเกิดความเสียหายขึ้นมากกว่าจำนวนเงินที่ได้ตั้งค่าเผื่อความเสียหายดังกล่าว กรรมการของบริษัทย่อยจะเป็นผู้รับผิดชอบส่วนเกินนั้นทั้งจำนวน ปัจจุบันนอกจากหนังสือฉบับดังกล่าวข้างต้น บริษัทย่อยยังไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อีก

38. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2562 ตัวแลกเปลี่ยนที่บริษัทออกให้กับบริษัทหลักทรัพย์ จำนวนเงิน 180 ล้านบาท ได้ครบกำหนดชำระคืน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกตัวแลกเปลี่ยนฉบับใหม่ เพื่อชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น (ดูหมายเหตุ 18)

39. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562